

EXPUNERE DE MOTIVE

LEGE

pentru completarea Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice și a Legii nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale în scopul armonizării prevederilor acestor legi cu reglementările legislative interne și internaționale în domeniul nuclear

Instalațiile nucleare din România (cu titlu de exemplu, cele aparținând Societății Naționale Nuclearelectrica S.A. - sucursalele Centrala Nuclearelectrica Cernavodă și Fabrica de Combustibil Nuclear Pitești, cele aparținând Companiei Naționale a Uraniului S.A. , cele aparținând Regiei Autonome pentru Tehnologii Nucleare etc.) sunt obiective industriale complexe, care includ sisteme tehnologice realizate la cele mai înalte cerințe tehnice și de asigurarea calității, astfel încât să se reducă la maximum potențialele riscuri ale unor defectări cu impact asupra *securității nucleare*.

Reglementările legislative interne și convențiile internaționale monitorizate de Agenția Internațională pentru Energie Atomică de la Viena (AIEA), cât și de EURATOM, aplicabile atât facilităților, instalațiilor și echipamentelor nucleare, altele decât centralele nuclearelectrice și instalațiile conexe acestora, precum și centralelor nuclearelectrice și instalațiilor conexe acestora, denumite generic *instalații nucleare* conțin o serie de prevederi și principii conform cărora, asigurarea și menținerea *securității nucleare* în exploatarea sistemelor tehnologice ale instalațiilor nucleare reprezintă o obligație pentru toate organizațiile care exploatează astfel de instalații, obligație reglementată inclusiv prin licențele de exploatare eliberate de autoritățile de reglementare.

Instalațiile nucleare sunt definite la pct. 10, lit. a) din Anexa nr. 2 din Legea nr. 111/1996 privind desfășurarea în siguranță, reglementarea, autorizarea și controlul activităților nucleare, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și la art. 3, lit. (g) din Legea nr. 703/2001 privind răspunderea civilă pentru daune nucleare, cu modificările și completările ulterioare, ca fiind:

- a) *orice reactor nuclear, cu excepția celui cu care este echipat un mijloc de transport maritim ori aerian spre a fi folosit ca o sursă de putere, dacă este pentru propulsie sau în orice alt scop;*
- b) *orice uzină care folosește combustibil nuclear pentru producerea de materiale nucleare, inclusiv orice uzină de retratare a combustibilului nuclear iradiat;*
- c) *orice instalație în care sunt stocate materiale nucleare, cu excepția depozitărilor în vederea transportului de materiale nucleare. Instalațiile nucleare aparținând unui singur operator, care se află pe același amplasament, vor fi considerate o singură instalație nucleară.*

Asigurarea și menținerea *securității nucleare* în exploatarea *instalațiilor nucleare* reprezintă priorități absolute pentru operatorii acestor instalații complexe și sunt reglementate în Legea nr. 111/1996 privind desfășurarea în siguranță, reglementarea, autorizarea și controlul activităților nucleare, republicata, cu modificările și completările ulterioare, în setul de Norme specifice, emise de Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare (CNCAN) în baza Legii nr. 111/ 1996, în cuprinsul tuturor ghidurilor AIEA din seria INSAG („International Nuclear Safety Group”), în documentele World Association of Nuclear Operators (WANO), Institute of Nuclear Power Operations (INPO), astfel încât o cerința legală și de practică în domeniul nuclear, atât la nivel național, cât și la nivel internațional, este aceea ca setul de strategii, politici, proceduri și procese din cadrul operatorilor de instalații nucleare, în integralitatea lui (așadar și cele care reglementează activitățile de achiziții) să asigure respectarea și aplicarea întocmai a acestor priorități.

În contextul cadrului legal existent, achizițiile de produse, lucrări și/sau servicii, precum și achiziția serviciilor de inginerie specializate de la proiectanții originali, destinate facilităților, instalațiilor și echipamentelor nucleare, altele decât centralele nucleare electrice și instalațiile conexe acestora, precum și achizițiile de produse, lucrări și/sau servicii, inclusiv achiziția serviciilor de inginerie specializate de la proiectanții originali, destinate centralelor nucleare electrice, precum și altor instalații nucleare conexe acestora, se realizează prin aplicarea, ca regulă, a procedurilor competitive reglementate fie de prevederile Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice (în situația achizițiilor de produse, lucrări și/sau servicii destinate facilităților, instalațiilor și echipamentelor nucleare, altele decât centralele nucleare electrice și instalațiile conexe acestora), fie de prevederile Legii nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale (în situația achizițiilor de produse, lucrări și/sau servicii destinate centralelor nucleare electrice, precum și altor instalații nucleare conexe acestora).

Aplicarea cu prioritate a prevederilor legale specifice domeniului nuclear este justificată și prin următoarele:

- ✓ Unul dintre obiectivele Tratatului EURATOM este acela de a crea condițiile de securitate necesare pentru a elimina riscurile pentru viața și sănătatea populației;
- ✓ Unul dintre obiectivele Convenției privind Securitatea Nucleară, convenție la care România a aderat prin Legea nr. 43/1995 este acela de a atinge și menține un nivel ridicat de securitate nucleară la nivel mondial, prin întărirea măsurilor la nivel național, reafirmând principiul conform căruia responsabilitatea pentru securitatea nucleară aparține statului sub a cărui jurisdicție se află instalația nucleară;
- ✓ Printre obiectivele Convenției comune asupra gospodăririi în siguranță a combustibilului uzat și asupra gospodăririi în siguranță a deșeurilor radioactive, adoptată la Viena la 5 septembrie 1997 și ratificată de România prin Legea nr. 105/1999, este și acela de a atinge și menține un nivel ridicat de securitate în materie de gestionare a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive la nivel mondial, reafirmând totodată importanța de a asigura planificarea și

implementarea de măsuri adecvate în scopul asigurării siguranței gospodăririi combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive;

- ✓ Obiectivele mai sus menționate au fost preluate și de Regulamentul EURATOM nr. 300/2007 de stabilire a unui instrument pentru cooperarea în materie de securitate nucleară.

Este important de menționat și faptul ca principiul securității nucleare trebuie corelat cu prevederile Legii nr. 703/2001 privind răspunderea civilă pentru daune nucleare, conform căroră operatorul instalației nucleare este răspunzător obiectiv și exclusiv pentru orice daună nucleară și, în situația în care operatorul unei instalații nucleare nu este în măsură să obțină acoperire de pe piața națională și/sau internațională a asigurărilor de răspundere civilă pentru daune nucleare sau o altă garanție financiară corespunzătoare, răspunderea pentru dauna nucleară revine statului român.

După cum am menționat anterior, achizițiile de produse, lucrări și/sau servicii destinate facilităților, instalațiilor și echipamentelor nucleare, altele decât centralele nucleare electrice și instalațiile conexe acestora, precum și achizițiile de servicii, echipamente și componente destinate centralei nucleare electrice, precum și altor instalații nucleare conexe acestora, se realizează în prezent prin aplicarea, ca regulă, a procedurilor competitive reglementate, după caz, fie de prevederile Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, fie de prevederile Legii nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale. În cazul instalațiilor nucleare există situații în care achiziția de produse, lucrări și/sau servicii destinate acestora, numai în baza principiului competiției, să conducă la apariția unor probleme cu potențial impact asupra *securității nucleare*. Cum acest lucru este în contradicție cu prevederile legale naționale și convențiile internaționale anterior menționate, este posibil ca principiile concurențiale sau limitările impuse de Legea nr. 98/2016 și Legea nr. 99/2016 să nu poată fi întotdeauna respectate.

În cazul Autorizațiilor de Funcționare și Întreținere emise de CNCAN pentru Societatea Națională Nuclearelectrică S.A., operatorul celor mai mari și complexe instalații nucleare din România, acestea au ca principal document suport Raportul Final de Securitate Nucleară (RFS), document care analizează și demonstrează conformitatea, la nivel de sistem și, prin extensie, la nivel de componentă, a proiectului instalat, cu cerințele de bază de proiectare/analizele de bază de proiect, inclusiv accidentele severe stabilite pentru CNE Cernavodă. O secțiune specială a RFS analizează inclusiv rezultatele testelor de punere în funcțiune a sistemelor/componentelor centralei și, în mod agregat, stabilește, într-o altă secțiune distinctă, bazele tehnice pentru limitele și condițiile de exploatare - care se detaliază ulterior în documentul "Politici și Principii de Operare" (OP&P). Principiul fundamental care guvernează atât Autorizația de Funcționare, cât și documentul OP&P, cu relevanță pentru problematica achizițiilor în domeniul nuclear, este acela al prezervării și controlului strict al proiectului instalat/aprobat, ca o condiție necesară pentru asigurarea marginii de proiectare a proiectului instalat pe toată durata de viață a centralei.

Asigurarea securității nucleare în exploatare are prioritate absolută asupra oricăror alte principii și reglementări și se realizează printr-un complex de măsuri tehnice și

organizatorice care, la nivel de fundamente, urmărește strict ca exploatarea efectivă a instalațiilor nucleare să se realizeze în strictă conformitate cu limitele și condițiile tehnice stabilite în Autorizația de Funcționare emisă de Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare (CNCAN) în baza Legii nr. 111/1996 pentru exploatarea instalației nucleare. Acceptând ca securitatea nucleară are prioritate absolută asupra oricăror alte principii și reglementări, preservarea proiectului unei instalații nucleare complexe trebuie să constituie principiul de bază de la care trebuie pornit pentru achiziționarea unor echipamente, sisteme, componente, piese de schimb, servicii și lucrări etc. destinate respectivei instalații. În acest sens, prin Ordinul nr. 96/2018 pentru aprobarea Normelor de securitate nucleară privind supravegherea, întreținerea, testarea și inspecțiile în exploatare pentru instalațiile nucleare, titularul de autorizație trebuie să se asigure că atunci când achiziționează produse, servicii sau lucrări destinate activităților de supraveghere, întreținere, testare și inspecție a sistemelor, structurilor, componentelor și echipamentelor unei instalații nucleare, inclusiv software-ul pentru sistemele de instrumentație și control, activitățile sunt implementate cu implicarea directă a proiectanților și fabricanților originali ai SSCE (Sisteme, Structuri, Componente, Echipamente) sau al unor companii specializate a căror capacitate tehnică este recunoscută oficial de proiectanții și fabricanții originali ai SSCE, în măsura în care acest lucru este practic posibil.

Cu titlu de exemplu, obligațiile privind securitatea nucleară menționate în lege și în Autorizațiile de Funcționare și Întreținere pentru CNE Cernavodă emise de CNCAN au în vedere asigurarea securității nucleare a instalațiilor nucleare și reprezintă condiții de autorizare fără de care Societatea Națională Nuclearelectrică S.A. nu poate opera cele două unități. Astfel, orice deviere de la prioritatea absolută a principiului fundamental al securității nucleare poate avea consecințe majore pentru personalul expus profesional, populație, mediu și bunurile materiale, pentru Sistemul Energetic Național, precum și pentru economia națională.

Pentru atingerea acestui deziderat, echipamentele și componentele utilizate în industria nucleară au, prin proiect, cerințe/standarde de calitate și fiabilitate ridicate și sunt supuse la teste complexe care să demonstreze îndeplinirea acestor cerințe. Menținerea acestor standarde a determinat organizațiile de exploatare să dezvolte și implementeze programe de menținere a fiabilității și calificării echipamentelor care presupun execuția unui număr semnificativ de activități de întreținere preventivă și intervenții de natură corectivă, după caz. Implementarea acestor programe se poate face numai prin asigurarea tehnologiilor, pieselor de schimb și personalului pregătit pentru execuția activităților de întreținere preventivă și corectivă la standarde bine definite. Totodată, având în vedere complexitatea, funcția și impactul defectării unor categorii de componente și echipamente asupra securității nucleare, este necesar și oportun ca serviciile tehnice și activitățile de întreținere realizate în cadrul programelor de management al duratei de viață aferente acestora să se desfășoare cu suportul fabricanților originali sau cu companii specializate sub autoritatea fabricantului original.

Aprobarea unui proiect de detaliu în domeniul nuclear este un proces complex care cuprinde analize termohidraulice, analize de tensiuni, analize de fiabilitate, calificări la mediu și la seism, alte calificări speciale, teste integrate și de

interoperabilitate efectuate la punerea în funcțiune, etc operatorul instalației nucleare având obligația de a se concentra pe preservarea proiectului, ca politica managerială și nu pe modificarea acestuia în exploatare. În considerarea acestui principiu, modificările de proiect/analizele de echivalență trebuie efectuate numai în situații speciale (fabricanții/furnizorii/prestatorii originali nu mai sunt pe piață, apariția unor cerințe noi ale autorității de reglementare, intervenția unor evenimente în exploatare și care impun îmbunătățirea proiectului etc.) și acest lucru va trebui realizat în baza unor proceduri stricte, sub control CNCAN. Astfel de modificări de proiect/analize de echivalență trebuie înțelese ca excepție, nu ca regulă. Tocmai de aceea, procedurile specifice de control a configurației instalațiilor nucleare, aprobate de CNCAN, impun operatorului să obțină acordul/clarificări prealabile de la fabricantul original pentru situațiile în care se deviază de la proiectul de detaliu aprobat inițial. Cu titlu de exemplu, în condițiile în care, în cazul CNE Cernavodă, discutăm de peste 300 de fabricanți originali, care au furnizat peste 20.000 de echipamente critice pentru CNE Cernavodă, nu se poate cere unei organizații de exploatare să-și creeze și să mențină o capacitate tehnică la nivelul acestei diversități de componente, capacitate tehnică care să-i permită să realizeze analize de echivalență corecte și care, totodată, să nu afecteze integrat și pe termen lung securitatea nucleară a centralei. Mai mult, menținerea marginilor de proiectare pe termen lung pentru proiectul instalat înseamnă și un program de întreținere adecvat care, la rândul lui, se dezvoltă sistematic în baza unor ghiduri specifice industriei nucleare și care, în esență, folosesc ca bază recomandări de la fabricanții originali. Schimbarea fabricantului original menționat în proiect, fără ca acest lucru să fie impus de unele împrejurări obiective, legate de situația respectivului producător și care nu țin de controlul/voința operatorului, ar afecta major principiile, structura și calitatea acestor programe de întreținere, cu potențial impact în securitatea nucleară. Securitatea nucleară a instalațiilor nucleare, impusă ca obligație de către legislația specifică națională și internațională în domeniul nuclear, presupune, deci, implicit preservarea proiectului instalat și pus în funcțiune.

În considerarea celor de mai sus și având în vedere că orice impact asupra securității nucleare poate conduce la consecințe majore pentru personalul expus profesional, populație, mediu și bunurile materiale, pentru Sistemul Energetic Național, precum și pentru economia națională, prin prezenta propunere de completare, ne dorim ca achizițiile de produse, lucrări și/sau servicii asociate, precum și servicii de inginerie specializate, destinate instalațiilor nucleare, să se poată realiza de la contractanții (fabricanții, furnizorii, prestatorii, proiectanții, antreprenorii etc.) originali. În acest sens, se impune completarea prevederilor celor două acte normative, respectiv cele ale art. 104 din Legea nr. 98/2016 și cele ale art. 117 din Legea nr. 99/2016, cu un **motiv suplimentar care să permită autorităților/entităților contractante aplicarea procedurii de negociere fără invitație prealabilă la o procedură concurențială de ofertare, atunci când produsele lucrările și/sau serviciile asociate, precum serviciile de inginerie specializate, pot fi furnizate numai de către un anumit operator economic.**

Totodată, în vederea implementării noilor dispoziții, se impune emiterea unui ordin comun al președintelui Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare

și al președintelui Agenției Naționale pentru Achiziții Publice care să reglementeze modalitatea concretă de achiziție a lucrărilor, produselor sau serviciilor de la contractanții (fabricanții, furnizorii, prestatorii, proiectanții, antreprenorii etc.) originali, deoarece:

- ✓ în conformitate cu prevederile art. 1 alin. (1) din HG nr. 729/2018 privind organizarea și funcționarea Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare „*Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare, denumită în continuare CNCAN, este autoritatea competentă în domeniul nuclear, de interes public național, care exercită atribuțiile de reglementare, autorizare și control în domeniul nuclear, conform prevederilor Legii nr. 111/1996 privind desfășurarea în siguranță, reglementarea, autorizarea și controlul activităților nucleare, republicată, cu modificările și completările ulterioare.*”
- ✓ În conformitate cu art. 2 alin. (1) lit. a) din HG nr. 729/2018, CNCAN exercită și următoarele atribuții de reglementare: „*emite reglementări, general obligatorii, și ghiduri pentru detalierea cerințelor generale de securitate nucleară, de securitate radiologică pentru protecția împotriva radiațiilor ionizante, privind sistemele de management în domeniul nuclear, de control al neproliferării armelor nucleare, de protecție fizică, de transport al materialelor radioactive, de gestionare a deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat, de planificare, pregătire și răspuns în situații de urgență nucleară sau radiologică, de realizare a produselor și serviciilor destinate instalațiilor nucleare și radiologice.*”
- ✓ În conformitate cu prevederile art. 28 alin. (5) din Legea nr. 111/1996 „*Comisia va stabili, printr-o reglementare specifică emisă în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (3), modalitățile concrete de aplicare a prezentei legi **ori de câte ori prevederile acesteia nu pot fi aplicate simultan cu prevederile legale de altă natură, cu consultarea autorităților administrației publice în materie, acordând prioritate respectării condițiilor de desfășurare în siguranță a activităților nucleare.***”
- ✓ În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (1) coroborat cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. b) din HG nr. 634/2015 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Achiziții Publice, Agenția Națională pentru Achiziții Publice este organul de specialitate al administrației publice centrale având printre funcțiile sale și pe aceea de reglementare, prin care se asigură elaborarea, promovarea și implementarea politicii în domeniul achizițiilor publice, respectiv autoritatea administrației publice în domeniul achizițiilor.

Având în vedere considerentele expuse mai sus, respectiv faptul că securitatea nucleară are prioritate absolută și preservarea proiectului unei instalații nucleare trebuie să constituie principiul de bază de la care trebuie pornit atunci când se achiziționează produse, lucrări și/sau servicii, precum și servicii de inginerie specializate, destinate instalațiilor nucleare, propunem adoptarea următoarelor amendamente:

- ✓ Introducerea la articolul 104 alineatul (2) din Legea nr. 98/2016 a unei noi litere d) care sa permită **autorităților contractante** aplicarea procedurii de negociere fără invitație prealabila la o procedura concurențială de ofertare atunci când, în vederea menținerii securității, siguranței și fiabilității în funcționare a facilităților, instalațiilor și echipamentelor nucleare, lucrările, produsele sau serviciile, precum și serviciile de inginerie specializate, pot fi furnizate numai de către un anumit operator economic pentru motive ce țin de respectarea prevederilor legislației specifice activităților din domeniul nuclear.
- ✓ Introducerea la articolul 104 din Legea nr. 98/2016 a unui nou alineat (9) care sa permită emiterea unui ordin comun al președintelui Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare și al președintelui Agenției Naționale pentru Achiziții Publice pentru reglementarea modalității concrete de achiziție a lucrărilor, produselor sau serviciilor de la contractanții (fabricanți, furnizori, prestatori, proiectanții, antreprenori etc.) originali.
- ✓ Introducerea la articolul 117 alineatul (2) din Legea nr. 99/2016 a unei noi litere d) care sa permită **entităților contractante** care operează centralele nucleare electrice și instalațiile conexe acestora într-o structură integrată (entitate contractantă sectorială unică) aplicarea procedurii de negociere fără invitație prealabila la o procedură concurențială de ofertare atunci când, în vederea menținerii securității, siguranței și fiabilității în funcționare a centralelor nucleare electrice, precum și a altor instalații nucleare conexe acestora (fabrici de combustibil nuclear, depozite de combustibil nuclear ars și/sau de deșeuri radioactive etc.), produsele, lucrările și/sau serviciile asociate, precum și serviciile de inginerie specializate, pot fi furnizate numai de către un anumit operator economic pentru motive ce țin de respectarea prevederilor legislației specifice activităților din domeniul nuclear.
- ✓ Introducerea la articolul 117 din Legea nr. 99/2016 a unui nou alineat (7) care sa permită emiterea unui ordin comun al președintelui Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare și al președintelui Agenției Naționale pentru Achiziții Publice pentru reglementarea modalității concrete de achiziție a lucrărilor, produselor sau serviciilor de la contractanții (fabricanți, furnizori, prestatori, proiectanții, antreprenori etc.) originali.

În numele inițiatorilor:

Deputat P.S.D. – Iulian Iancu

LEGE

pentru completarea Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice și a Legii nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale în scopul armonizării prevederilor acestor legi cu reglementările legislative interne și internaționale în domeniul nuclear

Textul din actul normativ în vigoare	Completarea propusă	Observații/Comentarii
Propuneri modificare Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice		
Art. 104 (2) Motivele prevăzute la alin. (1) lit. b) sunt următoarele: a) scopul achiziției este crearea sau achiziționarea unei opere de artă sau unei reprezentări artistice unice; b) concurența lipsește din motive tehnice; c) protecția unor drepturi exclusive, inclusiv drepturi de proprietate intelectuală.	Art. 104 (2) Motivele prevăzute la alin. (1) lit. b) sunt următoarele: a) scopul achiziției este crearea sau achiziționarea unei opere de artă sau unei reprezentări artistice unice; b) concurența lipsește din motive tehnice; c) protecția unor drepturi exclusive, inclusiv drepturi de proprietate intelectuală; d) respectarea prevederilor legislației specifice activităților din domeniul nuclear, în vederea menținerii securității, siguranței și fiabilității în funcționare a facilităților, instalațiilor și echipamentelor nucleare, situație în care autoritățile contractante trebuie să achiziționeze produse, lucrări și/sau servicii asociate de la fabricanții, furnizorii, prestatorii, antreprenorii și, în general, de la contractanții originali, precum și servicii de inginerie specializate de la proiectanții originali ai tehnologiei nucleare respective.	Securitatea nucleară are prioritate absolută asupra oricăror alte reglementări și principii. Acest principiu fundamental se regăsește în Legea 111/1996 privind desfășurarea în siguranță, reglementarea, autorizarea și controlul activităților nucleare, republicată, în Legea 703/2001 privind răspunderea civilă pentru daune nucleare, în setul de Norme specifice emis de Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare (CNCAN) în baza Legii 111/1996, în ghidurile Agenției Internaționale pentru Energie Atomică de la Viena („AIEA”) din seria INSAG („International Nuclear Safety Group”), în documentele World Association of Nuclear Operators („WANO”), Institute of Nuclear Power Operations („INPO”). Asigurarea securității nucleare în exploatare se realizează printr-un complex de măsuri tehnice și organizatorice care, la nivel de fundamente, urmărește strict ca operarea efectivă a instalațiilor nucleare să se realizeze în strictă conformitate cu limitele și condițiile tehnice stabilite în Autorizația de Funcționare, emisă de CNCAN în baza Legii nr. 111/1996 pentru operatorul instalației nucleare/titularul de autorizație.

		Ținând cont de faptul ca toate aceste principii si obiective au ca scop final eliminarea riscurilor pentru viața și sănătatea populației, rezulta în mod evident ca toate aceste acte normative trebuie aplicate cu prioritate de către titularul de autorizație. Este important de menționat si faptul ca principiul securității nucleare trebuie corelat si cu prevederile Legii nr. 703/2001 privind răspunderea civilă pentru daune nucleare, lege conform căreia operatorul instalației nucleare este răspunzător obiectiv și exclusiv pentru orice daună nucleară si, în situația în care operatorul unei instalații nucleare nu este în măsură să obțină acoperire de pe piață națională și/sau internațională a asigurărilor de răspundere civilă pentru daune nucleare sau o altă garanție financiară corespunzătoare, răspunderea pentru dauna nucleara revine statului român.
	(9) În situațiile prevăzute la alin. (2) lit. d), modalitatea de achiziție de la contractanții originali ai produselor, lucrărilor și/sau serviciilor destinate menținerii securității, siguranței și fiabilității în funcționare a facilităților, instalațiilor și echipamentelor nucleare, precum și a serviciilor de inginerie specializate de la proiectanții originali ai tehnologiei nucleare respective, se reglementează prin ordin comun al președintelui Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare și al președintelui Agenției Naționale pentru Achiziții Publice.	În conformitate cu prevederile art. 28 alin. (5) din Legea nr. 111/1996 „Comisia va stabili, printr-o reglementare specifică emisă în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (3), modalitățile concrete de aplicare a prezentei legi ori de câte ori prevederile acesteia nu pot fi aplicate simultan cu prevederile legale de altă natură, cu consultarea autorităților administrației publice în materie, acordând prioritate respectării condițiilor de desfășurare în siguranță a activităților nucleare. ” Având în vedere că: ✓ în conformitate cu prevederile art. 1 alin. (1) din HG nr. 729/2018 privind organizarea și funcționarea Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare „Comisia Națională pentru Controlul

		<i>Activităților Nucleare, denumită în continuare CNCAN, este autoritatea competentă în domeniul nuclear, de interes public național, care exercită atribuțiile de reglementare, autorizare și control în domeniul nuclear, conform prevederilor Legii nr. 111/1996 privind desfășurarea în siguranță, reglementarea, autorizarea și controlul activităților nucleare, republicată, cu modificările și completările ulterioare.”</i> În conformitate cu prevederile HG nr. 634/2015 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Achiziții Publice, art. 1, alin. (1), coroborat cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. b), Agenția Națională pentru Achiziții Publice, este organul de specialitate al administrației publice centrale, având printre funcțiile sale și pe aceea de reglementare, prin care se asigură elaborarea, promovarea și implementarea politicii în domeniul achizițiilor publice, pentru respectarea prevederilor art. 28 alin. (5) din Legea nr. 111/1996, se impune emiterea unui ordin comun al președintelui Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare și al președintelui Agenției Naționale pentru Achiziții Publice.
Propuneri modificare Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale		
Art. 117 (2) Motivele prevăzute la alin. (1) lit. c) sunt următoarele: a) scopul achiziției este crearea sau achiziționarea unei opere de artă sau unei reprezentări artistice unice; b) concurența lipsește din motive tehnice; c) protecția unor drepturi exclusive, inclusiv drepturi de proprietate	Art. 117. (2) Motivele prevăzute la alin. (1) lit. c) sunt următoarele: a) scopul achiziției este crearea sau achiziționarea unei opere de artă sau unei reprezentări artistice unice; b) concurența lipsește din motive tehnice; c) protecția unor drepturi exclusive, inclusiv drepturi de proprietate intelectuală;	În conformitate cu prevederile art. 4 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, are calitatea de entitate contractanta, în sensul prezentei legi orice entitate care desfășoară una dintre activitățile relevante prevăzute la art. 5 - 11 și care se încadrează în una din următoarele categorii: ✓ autorități contractante în sensul art. 3 alin. (1) lit. e); ✓ întreprinderile publice în sensul art. 3 alin. (1) lit. bb); ✓ oricare subiect de drept, altul decât cele prevăzute la

intelectuală.	d) respectarea prevederilor legislației specifice activităților din domeniul nuclear, în vederea menținerii securității, siguranței și fiabilității în funcționare a centralelor nucleare electrice precum și a altor instalații nucleare conexe acestora, cum sunt fabricile de combustibil nuclear, depozitele de combustibil nuclear ars și/sau de deșeuri radioactive și alte tipuri de astfel de instalații, situație în care entitățile contractante sectoriale care operează centralele nucleare electrice respective și instalațiile conexe acestora într-o structură integrată, de tipul entitate contractantă sectorială unică, trebuie să achiziționeze produse, lucrări și/sau servicii asociate de la fabricanții, furnizorii, prestatorii, antreprenorii și, în general, de la contractanții originali, precum și servicii de inginerie specializate de la proiectanții originali ai tehnologiei nucleare respective.	lit. a) și b) care funcționează în baza unor drepturi exclusive sau speciale, astfel cum sunt definite la art. 3 alin. (1) lit. t), acordate de o entitate competentă. Potrivit art. 6 alin. (1) din Legea nr. 99/2016, sunt considerate activități relevante în domeniul energiei electrice, atât punerea la dispoziție sau exploatarea de rețele fixe destinate furnizării de servicii publice în domeniul producerii, transportului, sau distribuției de energie electrică, cât și livrarea în regim reglementat, a energiei electrice prin rețele de natura celor menționate. În cazul concret al producerii energiei electrice prin procedee nucleare, ne regăsim în ipoteza unor proceduri complexe care, pe lângă activitatea efectivă de producere a energiei electrice, implică și o serie de activități conexe (producere de combustibil nuclear, depozitare combustibil nuclear ars și/sau deșeuri radioactive etc) fără de care producerea de energie electrică ar fi imposibilă. Totalitatea acestor activități se derulează de către o entitate integrată. Având în vedere cele de mai sus, precum și prevederile legale anterior menționate, orice entitate care are, spre exemplu, ca principal domeniu de activitate producerea de energie electrică, inclusiv prin procedee nucleare, și este o întreprindere publică în sensul art. 3 alin. (1) lit. bb) din Legea nr. 99/2016, reprezintă o entitate contractantă, având obligația de a aplica prevederile Legii nr. 99/2016 atunci când atribuie contracte de achiziție destinate efectuării activității relevante, în speță producerea de energie electrică.
----------------------	---	--

		Astfel, achizițiile de servicii, echipamente si componente destinate centralei nucleare electrice, precum si altor instalații nucleare conexe acestora se realizează prin aplicarea, ca regulă, a procedurilor competitive reglementate de prevederile Legii nr. 99/2016, cadrul legislativ la nivel național aplicabil entităților contractante care desfășoară așa-numitele activități relevante (apa, gaze, energie electrica si termica, servicii de transport, porturi si aeroporturi, servicii poștale, extracția de petrol și gaze naturale, prospectarea și extracția de cărbune sau alți combustibili solizi). În cazul concret al centralelor nucleare, există situații în care achiziția de servicii, echipamente si componente destinate centralei nucleare electrice, precum si altor instalații nucleare conexe (fabrici de combustibil nuclear, depozite de deșeuri radioactive si /sau combustibil ars etc), numai în baza principiului competiției, să conducă la apariția unor probleme cu potențial impact asupra securității nucleare. Asigurarea și menținerea securității nucleare și a siguranței în exploatare reprezintă priorități absolute pentru operarea centralelor nucleare. Principiul fundamental „Nuclear Safety First” se regăsește exprimat si reglementat, ca atare, în Legea nr. 111/1996 privind desfășurarea în siguranță, reglementarea, autorizarea și controlul activităților nucleare, republicata, cu modificările si completările ulterioare, în setul de Norme specifice, emise de Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare („CNCAN”) în baza Legii nr. 111/
--	--	---

		1996, în cuprinsul tuturor ghidurilor Agenției Internaționale pentru Energie Atomică de la Viena („AIEA”) din seria INSAG („International Nuclear Safety Group”), în documentele World Association of Nuclear Operators („WANO”), Institute of Nuclear Power Operations („INPO”). Astfel, asigurarea securității nucleare în exploatare se realizează printr-un complex de măsuri tehnice și organizatorice care, la nivel de fundamente, urmărește strict ca operarea efectivă a centralei să se facă în strictă conformitate cu limitele și condițiile tehnice stabilite în Autorizația de Funcționare, emisă de CNCAN în baza Legii nr. 111/1996 pentru operatorul centralei nucleare. Orice deviere de la prioritatea absolută a principiului fundamental al securității nucleare poate avea consecințe economice dezastruoase pentru economia națională și Sistemul Energetic Național. Orice achiziție derulată trebuie să se subsumeze principiului principiului (legal) al securității nucleare în exploatarea centralei nucleare („nuclear safety first”) și este posibil ca, de foarte multe ori, acest principiu să intre în contradicție cu principiile concurențiale sau limitările impuse de Legea nr. 99/2016, sens în care prioritatea trebuie să se acorde nu principiului competitivității, ci principiului securității nucleare în exploatarea centralei nucleare, respectiv achiziția produselor și serviciilor destinate menținerii siguranței și fiabilității în funcționare a centralei nucleareoelectrice și a altor instalații nucleare, precum și a serviciilor de inginerie specializate ar trebui să se realizeze de la fabricanții originali/proiectanții
--	--	---

		originali ai tehnologiei nucleare respective. Totodată, este important de menționat și faptul că, principiul securității nucleare trebuie corelat și cu prevederile Legii nr. 703/2001 privind răspunderea civilă pentru daune nucleare, conform căreia operatorul instalației nucleare este răspunzător obiectiv și exclusiv pentru orice daună nucleară și, în situația în care operatorul unei instalații nucleare nu este în măsură să obțină acoperire de pe piața națională și/sau internațională a asigurărilor de răspundere civilă pentru daune nucleare sau o altă garanție financiară corespunzătoare, răspunderea pentru dauna nucleară revine statului român.
	(7) În situațiile prevăzute la alin. (2) lit. d), modalitatea de achiziție de la contractanții originali ai produselor, lucrărilor și/sau serviciilor destinate menținerii securității, siguranței și fiabilității în funcționare a centralelor nucleare electrice și a altor instalații nucleare conexe acestora, precum și a serviciilor de inginerie specializate de la proiectanții originali ai tehnologiei nucleare respective, se reglementează prin ordin comun al președintelui Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare și al președintelui Agenției Naționale pentru Achiziții Publice.”	În conformitate cu prevederile art. 28 alin. (5) din Legea nr. 111/1996 „Comisia va stabili, printr-o reglementare specifică emisă în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (3), modalitățile concrete de aplicare a prezentei legi ori de câte ori prevederile acesteia nu pot fi aplicate simultan cu prevederile legale de altă natură, cu consultarea autorităților administrației publice în materie, acordând prioritate respectării condițiilor de desfășurare în siguranță a activităților nucleare.” Având în vedere că: ✓ în conformitate cu prevederile art. 1 alin. (1) din HG nr. 729/2018 privind organizarea și funcționarea Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare „Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare, denumită în continuare CNCAN, este autoritatea competentă în domeniul nuclear, de interes public național, care exercită

		<i>atribuțiile de reglementare, autorizare și control în domeniul nuclear, conform prevederilor Legii nr. 111/1996 privind desfășurarea în siguranță, reglementarea, autorizarea și controlul activităților nucleare, republicată, cu modificările și completările ulterioare.”</i> În conformitate cu prevederile HG nr. 634/2015 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Achiziții Publice, art. 1,alin. (1), coroborat cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. b), Agenția Națională pentru Achiziții Publice, este organul de specialitate al administrației publice centrale, având printre funcțiile sale și pe aceea de reglementare, prin care se asigură elaborarea, promovarea și implementarea politicii în domeniul achizițiilor publice, pentru respectarea prevederilor art. 28 alin. (5) din Legea nr. 111/1996, se impune emiterea unui ordin comun al președintelui Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare și al președintelui Agenției Naționale pentru Achiziții Publice.
--	--	--